

ПОВІДОМЛЕННЯ

про утворення разової спеціалізованої вченої ради

Заклад освіти/наукова
установа

Інститут держави і права імені В.М.Корецького Національної
академії наук України (ідентифікаційний код 05417130)

1. Здобувач ступеня доктора філософії

1.1. ПІБ здобувача ступеня
доктора філософії

Сус Михайло Сергійович

1.2. Освітньо-наукова
програма, яку завершив
здобувач

47822 Право (081 Право)

1.3. Окремі елементи
освітньо-наукової програми
забезпечуються іншим
закладом вищої освіти/
науковою установою (у тому
числі іноземним)

ні

2. Дисертація

2.1. Тема дисертації

Конституційні засади державного захисту конкуренції в Україні у
контексті досвіду Європейського Союзу

2.2. Анотація дисертації

Сус М.С. Конституційні засади державного захисту конкуренції в Україні у контексті досвіду Європейського Союзу. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.
Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» (08 – Право). – Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України; Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України, Київ, 2023.
Дисертація є комплексним дослідженням конституційних засад державного захисту конкуренції в Україні, проблематики їх реалізації на рівні правового регулювання та правозастосовної практики в контексті досвіду Європейського Союзу (ЄС).
Розділ 1 присвячений дослідженню конституційного регулювання державного захисту конкуренції в Україні, ролі та місця державного захисту конкуренції в конституційному регулюванні економіки, порівнянню конституційного регулювання захисту конкуренції в Україні та державах-членах ЄС.
Розкрито зміст спеціальних положень Конституції України (Конституція або Основний Закон), які стосуються державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності, а саме положень ч. 3 ст. 42, п. 12 ч. 1 ст. 85, п. 8 ч. 1 ст. 92. Надається детальна характеристика та розкривається змістове наповнення кожної із зазначених норм Конституції України, концептів, які в цих статтях вживаються, через аналіз та характеристику релевантної практики Конституційного Суду України (КСУ), положень конкурентного законодавства, наявного до прийняття Конституції та прийнятого після прийняття Основного Закону у його розвитку до сучасного стану. За результатами системного аналізу положень Конституції, які стосуються захисту конкуренції, практики КСУ та конкурентного законодавства обґрунтовується позиція, що

об'єктом конституційно-правового захисту є процес змагання суб'єктів господарювання в отриманні та розподіленні ними прибутку з метою досягнення економічних та соціальних результатів через досягнення більшої ефективності господарювання завдяки власним правомірним досягненням.

Висновується, що об'єктом конституційно-правового захисту є описаний вище процес змагання у підприємницькій діяльності на території України та що державний захист конкуренції на території України має екстериторіальний характер. Обґрунтовується, що забезпечення захисту конкуренції у підприємницькій діяльності є обов'язком держави, якому кореспондує право особи вимагати забезпечення такого захисту. Стверджується, що право особи на правомірне змагання у підприємницькій діяльності є складовим елементом конституційного права особи на підприємницьку діяльність; захист державою конкуренції у підприємницькій діяльності є засобом сприяння належній реалізації права на підприємницьку діяльність, водночас цей же захист є прямим засобом встановлення меж реалізації цього права, унормування здійснення підприємницької діяльності. Розкриваються економічний та соціальний аспект права на конкуренцію.

Доводиться доцільність широкої інтерпретації недопустимості «неправомірного обмеження конкуренції» відповідно до другого речення ч. 3 ст. 42 Основного Закону як недопустимості будь-яких неправомірних дій чи бездіяльності, які можуть призвести або призводять до обмеження вже наявного або потенційного процесу змагання між суб'єктами господарювання на тому чи іншому ринку, що покриває всі можливі порушення конкуренційного законодавства, передбачені на рівні законів, які не охоплюються зловживанням монопольним становищем та недобросовісною конкуренцією, аби логічно та системно поєднати положення Конституції та положення профільних законів, зробити рівень конституційно-правового захисту конкуренції не вужчим ніж той, що передбачений на рівні законів. Робиться висновок, що захист конкуренції у підприємницькій діяльності здійснюється в загальних рамках конституційного правопорядку та при цьому має окремий спеціальний конституційний порядок забезпечення у вигляді (а) прямого встановлення на рівні Конституції недопустимості певної поведінки: зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірного обмеження конкуренції, недобросовісної конкуренції (ч. 3 ст. 42 Конституції); (б) особливої процедури обмеження конкуренції та встановлення правил її здійснення, що виступає додатковою гарантією від свавільного втручання в конституційні права та свободи особи з боку суб'єктів публічної влади: визначення видів та меж монополій, правил конкуренції та норм антимонопольного регулювання законом (ч. 3 ст. 42, п. 8 ч. 1 ст. 92 Конституції); (в) конституційного статусу державного органу, спеціально створеного з метою забезпечення захисту конкуренції у підприємницькій діяльності – Антимонопольного комітету України (АМК), що є додатковою гарантією сталості його функціонування та запобіжником від необґрунтованої ліквідації, та особливого конституційного порядку призначення його Голови (п. 12 ч. 1 ст. 85 Конституції).

Встановлено, що державний захист конкуренції у підприємницькій діяльності є однією з конституційних основ правопорядку у сфері господарювання та виступає важливою складовою господарського

механізму економічної системи України та економічної політики держави. Здійснено системний аналіз співвідношення положень Конституції, які стосуються державного захисту конкуренції, та інших положень Основного Закону, за результатами якого обґрунтовується, що державний захист конкуренції сприяє досягненню економічної багатоманітності суспільного життя та забезпечення економічної безпеки держави, зростанню ефективної соціальної орієнтованої економіки, сталому та органічному суспільному розвитку, покращенню суспільного добробуту. Надається характеристика державному захисту конкуренції як складовій та напряду економічної політики держави та робиться висновок, що він тісно переплітається з іншими напрямками та складовими економічної політики, закладеними в Конституції та відображеними на рівні Господарського кодексу України (ГК), демонструється це переплетення на прикладах. Окрема увага присвячена дослідженню співвідношення конституційного захисту конкуренції із захистом прав споживачів, за результатами якого обґрунтовується, що конституційні положення щодо захисту конкуренції та захисту прав споживачів, хоч і переслідують спільну мету забезпечити добробут споживачів, та мають багато точок дотику, доцільно розглядати як положення, які мають різну спрямованість: метою першого є забезпечення умов для ефективної конкуренції на ринку і відтак непрямий захист споживачів, метою другого є, навпаки, прямий захист прав споживачів в рамках індивідуальних транзакцій, в які вони вступають.

Досліджується як державний захист конкуренції співвідноситься із конституційно гарантованим правом, яке є базовим для реалізації економічної свободи – правом приватної власності. Шляхом системного аналізу Конституції та спеціального законодавства обґрунтовується, що державний захист конкуренції, з однієї сторони, стимулює примноження приватної власності, інтелектуальну та творчу діяльність, з іншої, є одним із засобів встановлення меж, в яких володіння, користування і розпорядження власністю, результатами інтелектуальної, творчої діяльності є допустимими.

Піднімається питання щодо використання державного захисту конкуренції як обґрунтування втручання в економічну свободу та наводиться позиція, що з метою забезпечення конституційності, для оцінки виправданості втручання в економічну свободу через державний захист конкуренції та застосування державою певних заходів на рівні правозастосування як базовий доцільно було б застосовувати трискладовий тест пропорційності: (i) на основі закону; (ii) необхідність в демократичному суспільстві; (iii) достатність та доречність засобів. Для забезпечення дотримання розумного балансу між приватними та публічними інтересами, закон, на підставі якого здійснюватиметься втручання, має відповідати основним вимогам принципу верховенства права, зокрема: ясність і недвозначність правових норм та передбачуваність (прогнозованість).

Досліджуються спеціальні положення конституцій держав-членів ЄС, які певним чином конституціоналізували питання захисту конкуренції, зокрема в таких державах як Австрія, Болгарія, Данія, Греція, Ірландія, Іспанія, Італія, Кіпр, Литва, Німеччина, Польща, Португалія, Румунія, Словаччина, Словенія, Угорщина та Хорватія із

подальшим його порівнянням із регулюванням в Україні. За результатами проведеного порівняльного дослідження наводиться висновок, що існуюче конституційне регулювання в Україні враховує кращі практики відповідних зарубіжних держав, а в дечому є навіть більш прогресивним, зокрема, в частині виведення на конституційний рівень АМК. Обґрунтовується, що з точки зору формування загальних програмних засад діяльності держави та можливості використання положень Конституції України як інструменту боротьби проти практик, які посягають на існування вільної та неспотвореної конкуренції на українських ринках, наявні положення Конституції України є в цілому достатніми, як і обґрунтовується відсутність практичної доцільності кардинального переформатування відповідних положень Конституції України з точки зору рецепції досвіду держав-членів ЄС щодо конституційного регулювання захисту конкуренції.

Розділ 2 присвячений загальній характеристиці системи державного захисту конкуренції, його проблематиці з точки зору практичного забезпечення принципу верховенства права та інших положень Конституції України та пропозиціям щодо вирішення наявної проблематики виходячи із досвіду ЄС та стандартів Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ).

Надано характеристику українського регулювання контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції та контролю за узгодженими діями й концентрацією.

Охарактеризовано інституційний механізм державного захисту конкуренції, повноваження та спосіб залученості до цього захисту таких органів як органи АМК, ВРУ, Президент України, Кабінет Міністрів України (КМУ), інші органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю, судові органи (КСУ та суди).

Окрема увага присвячена характеристиці ролі та місця КСУ в інституційному механізмі державного захисту конкуренції, аналізу його практики щодо розгляду питань, пов'язаних із захистом конкуренції, зокрема, в частині розгляду конституційних скарг.

Окреслюється стан розвитку конституційної юриспруденції в Україні щодо розгляду питань, пов'язаних із захистом конкуренції, який полягає в тому, що кістяк практики формувався КСУ в десятиліття 2000-2010 років за результатами розгляду конституційних подань, переважно щодо питань розподілу повноважень ВРУ, Президента та КМУ в частині регулювання конкуренції. Проаналізовано практику конституційних судів країн Європи, яка показує, що перед ними все частіше постають питання, пов'язані з захистом конкуренції, в першу чергу, в частині дотримання прав осіб під час проваджень конкурентних відомств. З огляду на ці тенденції, прогнозується можливе підвищення ролі КСУ у інституційному механізмі захисту конкуренції в перспективі.

Досліджено проблеми відмежування правомірної поведінки від неправомірної з точки зору такої складової верховенства права як прогнозованість (передбачуваність) на прикладі двох найтяжчих порушень українського конкурентного законодавства – антиконкурентних узгоджених дій та зловживання монополієм (домінуючим) становищем. Робиться висновок, що на практиці ця проблематика є відчутною та демонструється на конкретних прикладах. Описуються причини та пропонуються шляхи вирішення відповідних проблем.

Здійснюється комплексне порівняльне дослідження регулювання та правозастосовної практики в частині антиконкурентних узгоджених дій та зловживання монополієм (домінуючим) становищем в Україні із відповідним регулюванням та правозастосовною практикою в ЄС, описуються основні суттєві відмінності. Аргументовано критикується (i) наведене у Законі України «Про захист економічної конкуренції» (Закон) визначення «конкуренції», яке порушує його логічну структуру, (ii) практика застосування ч. 3 ст. 6 Закону, яка дозволяє кваліфікувати антиконкурентні узгоджені дії на основі схожості поведінки суб'єктів господарювання шляхом проведення економічного аналізу; (iii) дозвільна система на узгоджені дії в Україні з описом проблематики в частині правової визначності, ефективності та домірності регулювання, яку ця дозвільна система породжує, (iv) визначення зловживання монополієм (домінуючим) становищем в ст. 13 Закону, обґрунтовується доцільність перегляду наявного регулювання та правозастосовної практики в Україні. Також описуються суперечності між регулюванням недопустимої з точки зору конкуренції поведінки в Законі, ГК та Законі України «Про захист від недобросовісної конкуренції». Обґрунтовується, що ці суперечності не відповідають такому елементу верховенства права як якість законів та потребують усунення.

Розглядається проблематика інституційного механізму захисту конкуренції в Україні з точки зору верховенства права та інших конституційних положень. Вказується на відсутність чіткого врегулювання повноважень різних органів, які залучені до такого захисту, що демонструється на прикладі суперечностей між Конституцією, Законом України «Про Антимонопольний комітет України» (Закон про АМК) та Законом України «Про центральні органи виконавчої влади» в частині повноважень ВРУ, Президента та КМУ щодо формування керівного складу АМК – Голови та його заступників, як і суперечності повноважень органів АМК щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення, передбачених Законом про АМК, положенням Кодексу України про адміністративні правопорушення, відповідно до якого розгляд таких справ є повноваженням судів.

Виходячи із аналізу чинного законодавства та судової практики, демонструється до яких практичних проблем може призводити наявне замикання застосування законодавства про захист економічної конкуренції на органах АМК, коли господарські суди не встановлюють в рамках приватно-правових спорів порушення цього законодавства самостійно (безпосередньо), зокрема, утруднення ефективного та своєчасного захисту порушених прав чи законних інтересів з боку судів, доступ до правосуддя загалом. На прикладах показується, що система захисту конкуренції не зможе працювати ефективно без приватного застосування конкурентного законодавства, в межах якого суди будуть встановлювати порушення цього законодавства безпосередньо в рамках приватно-правових спорів.

Аналізується практика контролю господарськими судами за рішеннями органів АМК про накладення штрафів, описуються наявні особливості. Демонструється, що суди на практиці не контролюють правомірність рішень органів АМК про накладення штрафів, якщо ті формально не перевищують межі, встановлені законом. Здійснюється оцінка наявного стану речей через призму

відповідності Конституції України та практиці ЄСПЛ, обґрунтовується сумнівність відповідності. Досліджується як питання перегляду штрафів, накладених ЄК за порушення конкурентного законодавства ЄС, здійснюється Судом ЄС, вказується на невідповідність української практики підходам в ЄС. Пропонуються шляхи вирішення виявленої проблематики законодавчого регулювання та практики правозастосування в частині державного захисту конкуренції в Україні шляхом відповідних комплексних змін до законодавства та практики, які б наблизили українські підходи до підходів ЄС та стандартів ЄСПЛ.

2.3. Ключові слова дисертації Конституція, верховенство права, правове регулювання, державна влада, конституційна економіка, конституціоналізація, права людини, економічні права, підприємницька діяльність, конкуренція, захист конкуренції, Конституційний Суд України, європейська інтеграція, Європейський Союз, Європейський суд з прав людини

2.4. Посилання, за яким розміщено текст дисертації <https://docs.idpk.org/sus-myhajlo-sergijovych/>

2.5. Публікації здобувача, зараховані для захисту

Сус М.С. Окремі проблеми забезпечення конституційного принципу верховенства права у процесі контролю за зловживанням монопольним становищем. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 2. С. 49-57.

Рік	2023
Ключові слова	Конституція, верховенство права, конституційні принципи, права людини, свобода підприємницької діяльності, державний захист конкуренції, зловживання монопольним (домінуючим) становищем, Антимонопольний комітет України
DOI	10.24144/2788-6018.2023.02.8
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.02.8

Сус М.С. Окремі проблеми забезпечення конституційного принципу верховенства права при здійсненні контролю за антиконкурентними узгодженими діями. АЛЬМАНАХ ПРАВА. Трансформація законодавства України в сучасних умовах. 2023. Випуск 14. С. 502-507.

Рік	2023
Ключові слова	Конституція, верховенство права, конституційні права, права людини, конституційні принципи, конституційна економіка, підприємницька діяльність, конкуренція, державний захист конкуренції, Антимонопольний комітет України, контроль за дотриманням законодавства, узгоджені дії, антиконкурентні узгоджені дії, правова визначеність, передбачуваність правозастосування
DOI	10.33663/2524-017X-2023-14-502-507
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні

таємницю / службову інформацію	
Посилання	http://almanahprava.org.ua/files/almanah-prava.-vipusk-14-_2023_.pdf
Сус М.С. Конституційне регулювання державного захисту конкуренції в Україні та державах-членах Європейського Союзу: порівняльний аналіз. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 3. С. 93-99.	
Рік	2023
Ключові слова	конституція, конституційне регулювання, права людини, конституційна економіка, економічні права, підприємницька діяльність, свобода підприємницької діяльності, конкуренція, державний захист конкуренції, Європейський Союз
DOI	10.24144/2788-6018.2023.03.17
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.03.17

3. Захист

3.1. Посилання, за яким здійснюватиметься онлайн-трансляція захисту	https://docs.idpk.org/sus-myhajlo-sergijovych/
---	---

4. Разова рада

4.1. Дата рішення Вченої ради про утворення разової ради	30.11.2023
--	------------

Голова разової ради

ПІБ	Пархоменко Наталія Миколаївна
Місце роботи	Інститут держави і права імені В.М.Корецького Національної академії наук України
Посада	Завідувач відділу теорії держави і права (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Теорії держави і права
Науковий ступінь	Доктор наук, 12.00.01 Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	–
ORCID	0000-0002-5870-9261

Публікації за тематикою дисертації

Пархоменко Н.М. Окремі аспекти конституційного регулювання права на підприємницьку діяльність в Польщі, Румунії, Словаччині, Угорщині та Україні. Науковий вісник Ужгородського

Рік	2023
Ключові слова	конституція, конституційне регулювання, конституційна економіка, конституційні права, економічні права, підприємницька діяльність, право на підприємницьку діяльність, конкуренція, захист конкуренції, європейська інтеграція
DOI	10.24144/2307-3322.2023.79.1.26
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.79.1.26

Пархоменко Н.М. Переконливий прецедент як результат нормотворчості суду (сутнісні та змістові аспекти)

Правова держава: Щорічник наукових праць Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України. 2022. Вип. 33. С. 131-140.

Рік	2022
Ключові слова	переконливий прецедент, судова правотворчість, континентальне право, загальне право, ЄСПЛ, Верховний Суд, Конституційний Суд України
DOI	10.33663/1563-3349-2022-33-131-140
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://pravova-derzhava.org.ua/files/pravova-derjava.vipusk-33-_2022_.pdf

Пархоменко Н.М. Актуальні проблеми правової визначеності та тлумачення норм права на сучасному етапі правової реформи.

АЛЬМАНАХ ПРАВА. Тлумачення права: від теорії до практики. 2021. Випуск 12. С. 30-35.

Рік	2021
Ключові слова	офіційне тлумачення, конституційна скарга, Конституційний Суд України, правове регулювання, правова визначеність, закон, якість
DOI	10.33663/2524-017X-2021-12-5
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://almanahprava.org.ua/files/almanah-prava.-vipusk-12-_2021_.pdf

Рецензент

ПІБ	Фалалєєва Людмила Григорівна
Місце роботи	Інститут держави і права імені В.М.Корецького Національної академії наук України

Посада	старший науковий співробітник (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Міжнародного права та порівняльного правознавства
Науковий ступінь	Доктор наук, 12.00.11 Міжнародне право
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	-
ORCID	0000-0001-6089-2459

Публікації за тематикою дисертації

Фалалєєва Л. Г. Захист основоположних прав у інтеграційному правопорядку Європейського Союзу: моногр. Київ, 2020.455с.

Рік	2020
Ключові слова	Європейський Союз, ЄС, правопорядок ЄС, право ЄС, <i>acquis</i> , конституціоналізація, імплементація, адаптація, права людини, основоположні права, Суд ЄС, Європейський суд з прав людини, судова практика, європейська інтеграція
DOI	-
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://idpnan.org.ua/files/2021/falaleeva-l.g.-zahist-osnovopolojnih-prav-u-integratsiynomu-pravoporyadku-evropeyskogo-soyuzu_d_.pdf

Denysov V., Falalieieva L. The Construction of European identity in the Paradigm of Anthropocentrism and its Constitutionalization. *European Studies: The Review of European Law, Economics and Politics*. 2020. Vol. 7. P. 88-107. (Scopus).

Рік	2020
Ключові слова	European Union (EU), integration processes, European integration, Europeanization, European identity, self-identification, human rights, fundamental rights
DOI	10.2478/eustu-2022-0048
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://doi.org/10.2478/eustu-2022-0048

Denysov V., Falalieieva L. Derogation in the Field of Human Rights: International Legal Instruments and Practice of Ukraine. *International and Comparative Law Review*. 2020. Vol. 20. No. 2. P. 7-37. (Scopus).

Рік	2020
Ключові слова	international human rights law, International Covenant on Civil and Political Rights (1966), United Nations Human Rights Committee, Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, Council of Europe, Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (1950), European Court of Human Rights, public

	emergency, threat to the life of the nation, derogation, human rights
DOI	10.2478/iclr-2020-0016
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://doi.org/10.2478/iclr-2020-0016

Рецензент

ПІБ	Крусян Анжеліка Романівна
Місце роботи	Інститут держави і права імені В.М.Корецького Національної академії наук України
Посада	Провідний науковий співробітник (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Конституційного права та місцевого самоврядування
Науковий ступінь	Доктор наук, 12.00.02 Конституційне право; муніципальне право
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	–
ORCID	0000-0001-6437-2864

Публікації за тематикою дисертації

Anzhelika Krusian. The Constitutional Humanitarian Law as a Sub-branch of the Constitutional Law of Ukraine. Journal of Law and Political Sciences. Scientific and Academy Journal. Print ISSN 2222-7288. Online ISSN 2518-5551. Impact factor 1.572. Vol. (23)-tenth year-issue (2) March 2020. Special volume. P. 175–208. Web of Science Categories: Law Research Areas: Government & Law IDS Number: MG7DX ISSN: 2222-7288 eISSN: 2518-5551 29-char Source Abbrev.: J LAW POLIT SCI ISO Source Abbrev.: J. Law Polit. Sci. Source Item Page Count: 34 Output Date: 2020-07-18.

Рік	2020
Ключові слова	constitutional law, constitutionalism, human rights, humanitarian law, humanization trend
DOI	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/14338

Крусян А.Р. Утвердження європейських цінностей на шляху євроінтеграції України та їх захист в умовах війни: конституційно-аксіологічний аспект. Правова держава: Щорічник наукових праць Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України. 2023. Вип. 34. С. 264-277.

Рік	2023
Ключові слова	аксіологія, верховенство права, євроінтеграція, європейські цінності, Конституційний Суд України, конституційні принципи, права людини, правосвідомість, правосуддя
DOI	10.33663/1563-3349-2023-34-264-277

Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://pravova-derzhava.org.ua/files/pravova-derjava.-vipusk-34-_2023_.pdf

Крусян А.Р. Конституційне регулювання права на підприємницьку діяльність: порівняльний аналіз законодавства Естонії, Латвії, Литви та України. Часопис Київського університету права: Український науково-теоретичний часопис. 2023. № 2. С. 53-57.

Рік	2023
Ключові слова	конституція, конституційне регулювання, права людини, економічні права, конституційна економіка, підприємницька діяльність, право на підприємницьку діяльність, конкуренція, захист конкуренції, європейська інтеграція
DOI	10.36695/2219-5521.2.2023.10
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/855

Офіційний опонент

ПІБ	Савчин Михайло Васильович
Місце роботи	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Посада	професор (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Юридичний факультет
Науковий ступінь	Доктор наук, 12.00.02 Конституційне право; муніципальне право
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	-
ORCID	0000-0002-9551-1203

Публікації за тематикою дисертації

Савчин М.В. Чотири вершники трансформацій: ефективність правового регулювання економічних інституцій. Право України. 2021. № 4. С. 89-134.

Рік	2021
Ключові слова	верховенство права, економічний інститут, економічні свободи, добре урядування, правове регулювання, регуляторна держава, регуляторне агентство
DOI	10.33498/louu-2021-04-089
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову	ні

інформацію	
Посилання	https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/35939/1/%D0%A1%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B8%D0%BD%20%D0%9C.%20%D0%92._LoU_04_07_2021_89-134.pdf

Савчин М.В. Економічний аналіз права та захист економічних і соціальних прав. Філософія права та загальна теорія права. 2021. № 1. С. 103-133.

Рік	2021
Ключові слова	адміністративна юстиція, гідність людини, економічні права, захист прав людини, конституційна юстиція, право на медичне забезпечення, право на свободу вибору професії, пропорційність, соціальні права
DOI	10.21564/2707-7039.1.247475
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://doi.org/10.21564/2707-7039.1.247475

Савчин М. В. Юридичні інструменти забезпечення національних інтересів та міжнародне співробітництво у сфері економіки. Український часопис конституційного права. 2021. № 4. С. 53-64.

Рік	2021
Ключові слова	верховенство права, демократична підзвітність, економічний добробут, конкурентоспроможність, національна економіка, національні інтереси
DOI	10.30970/jcl.4.2021.4
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://www.constjournal.com/pub/4-2021/yurydychni-instrumenty-zabezpechennia-natsionalnykh-interesiv-mizhnarodne/

Офіційний опонент

ПІБ	Шатіло Володимир Анатолійович
Місце роботи	Національний транспортний університет
Посада	Завідувач кафедри (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Факультет економіки та права
Науковий ступінь	Доктор наук, 12.00.02 Конституційне право; муніципальне право
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	–
ORCID	0000-0003-3274-4744

Публікації за тематикою дисертації

Шатіло В.А. Конституційно-правове забезпечення захисту конкуренції у підприємницькій діяльності в Україні: проблеми теорії та практики. Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». 2023. № 3(68). С. 126-132.

Рік	2023
Ключові слова	конституційно-правове забезпечення, конституційні права, економічні права, підприємництво, підприємницька діяльність, право на підприємницьку діяльність, конкуренція, захист конкуренції, монопольне становище
DOI	10.18372/2307-9061.68.17983
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://www.law.nau.edu.ua/images/Nauka/Naukovij_jurnal/2023/3-68/18.pdf

Шатіло В.А. Функціональна роль механізму державної влади у забезпеченні свободи підприємницької діяльності в Україні. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право». Випуск 76: частина 1. 2023. С. 122-126.

Рік	2023
Ключові слова	державний механізм, механізм державної влади, свобода підприємницької діяльності, податкова політика, корупційні ризики, інвестиції, гарантії свободи підприємницької діяльності
DOI	10.24144/2307-3322.2022.76.1.18
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/281104/275231

Шатіло В.А. Вплив законодавчого процесу на розвиток конституційного механізму державної влади. Часопис Київського університету права. 2020. № 3. С. 75- 78.

Рік	2020
Ключові слова	законодавчий процес, конституційний процес, законодавча експертиза, державна влада, конституційний механізм державної влади
DOI	10.36695/2219-5521.3.2020.12
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/424

Підтвердження

Я підтверджую, що:

- я належним чином уповноважений/а закладом освіти/науковою установою на подання цього

- повідомлення, і за потреби надам документ, який підтверджує ці повноваження
- усі відомості, викладені у цьому повідомленні, є достовірними

Документ підписаний електронним підписом

Білоус Алла Олександрівна

01.12.2023